

Híbrids

NATURA URBANA. Un híbrid és un ens format per elements d'origen diferent. D'híbrids n'hi ha a tot arreu. Per exemple, n'hi ha en biologia: una mula és l'animal establert que surt de l'encreuament d'un cavall i un ase. També en el món de l'automoció, cotxes que es mouen gràcies a la combinació de dos motors, un elèctric i un d'explosiu. O en el món dels paisatges. Com a mostra, el paisatge natural s'ha hibridat amb la cultura al llarg de la història.

Amb l'agricultura, amb l'arquitectura, amb les infraestructures... El paisatge humanitzat sempre ha esdevingut un diàleg entre la cultura i la natura. En els entorns periurbans, aquest diàleg s'ha mantingut sobretot amb l'arquitectura. El resultat ha estat una interpretació conscient o inconscient de la natura.

Històricament, hi ha hagut dues maneres d'inserir l'arquitectura sobre el paisatge preexistent. En la primera, el paisatge s'ha identificat clarament amb la natura, on paisatge és equivalent a natura i la construcció és deixada caure literalment sobre el paisatge. Cultura i natura s'hibriden d'una manera gairebé grollera, natura és contraposada a cultura (arquitectura). El paisatge resultant és un contrast entre el que és natural i el que és artificial. No hi ha integració ni hibridació. Actualment, sovint es fan les construccions tenint en compte aquesta clara separació.

En la segona manera, se suposa que el paisatge actual ja és un artifici. El paisatge ha estat tan transformat que no queda gairebé res de la natura preexistent. L'arquitectura, en aquests casos, intenta aproximar-se de manera imperceptible sobre el paisatge. Aquí el contrast entre cultura i natura queda desdibuixat, l'híbrid realment és difícil de distingir, ningú no diria que és un híbrid. Quins són els elements autènticament naturals? Quins són els elements culturals? L'espai natural passa a ser arquitectura i l'arquitectura natura.

N'és un exemple l'entorn del pont Nou de Manresa. Tant el pont com el riu han patit molts canvis. El pont és realment nou. Al llarg de la seva dilatada història, ha patit grans transformacions i ara no té res a veure amb el que havia estat. I el riu Cardener i la seva vegetació tampoc no són el que hi havia abans que es construís el pont. Per tant, natura i cultura s'han hibridat consecutivament. El paisatge que tenim ara és un de nou i diferent. Caldria gestionar-lo com un tot, tenint en compte tant l'arquitectura com l'ecologia? Sobretot la botànica? que el conforma.